NATIONALT VIDENSCENTER FOR DEMENS

Civilstatus

Risikoen for at få en demensdiagnose er højere blandt ældre, der bor alene, end blandt gifte eller samboende ældre. Det er dog uklart, om det at være gift eller samboende ligefrem kan have en beskyttende virkning mod demens.

Forskningen i en eventuel sammenhæng mellem demens og ægteskabelig status, skilsmisse og tab af partner på grund af dødsfald kan opdeles i studier, der undersøger effekten i forhold til Alzheimers sygdom, og studier, der undersøger effekten i forhold til kognitiv svækkelse mere generelt.

Der er påvist en sammenhæng mellem det at være single og at bo alene som ældre og en øget risiko for udvikling af Alzheimer. Men det er uklart, om skilsmisse i alderdommen eller tab af ægtefællen på grund af dødsfald har nogen betydning for risikoen for Alzheimers sygdom.

Omvendt er der påvist en sammenhæng mellem det at miste en ægtefælle som ældre og en øget risiko for udvikling af kognitiv svækkelse eller MCI. Men forskningen har givet modstridende resultater vedrørende det at være single og at bo alene og risikoen for udvikling af kognitiv svækkelse.

Flere forklaringsmodeller

Der er flere forklaringsmodeller på de påviste sammenhænge:

- En mulig bonus ved at være gift eller samboende er social og intellektuel stimulation, hvilket kan tænkes at øge den såkaldte kognitive reserve.
- En anden mulighed er, at samlevende hjælper hinanden med at passe på helbredet og gå til lægen, når det er relevant.
- En tredje mulighed er, at begyndende demens lettere afsløres hos enlige ældre, når de kommer i kontakt med sundhedsvæsnet og ikke har en ægtefælle til at svare for sig.

Rawtaer I, Gao Q, Nyunt MS, Feng L, Chong MS, Lim WS, et al. Psychosocial Risk and Protective Factors and Incident Mild Cognitive Impairment and Dementia in Community Dwelling Elderly: Findings from the Singapore Longitudinal Ageing Study. J Alzheimers Dis. 2017;57(2):603-11

PubMed

Daviglus ML, Plassman BL, Pirzada A, Bell CC, Bowen PE, Burke JR, et al. Risk factors and preventive interventions for Alzheimer disease: state of the science. Archives of neurology. 2011;68(9):1185-90

PubMed

NATIONALT VIDENSCENTER FOR DEMENS

Plassman BL, Williams JW, Jr., Burke JR, Holsinger T, Benjamin S. Systematic review: factors associated with risk for and possible prevention of cognitive decline in later life. Ann Intern Med. 2010;153(3):182-93

PubMed

Williams JW, Plassman BL, Burke J, Benjamin S. Preventing Alzheimer's Disease and Cognitive Decline. Rockville Maryland: Agency for Healthcare Research and Quality. US Department of Health and Human Services; 2010 Apr. Report No.: 193

PubMed

Senest opdateret: 17. august 2020